

célből az újságban vagy a rabbikon keresztül tájékoztassák őket a németek ígéreteiről.

Annak nyomatékául, hogy minden zsidó ügy a németek kizárólagos hatáskörébe tartozik, Krumej és Wisliceny tájékoztatta a zsidó vezetőket, hogy az egész Pesti Izraelita Hitközség Alfred Trenker SS-Obersturmbannführer és kormányfőtanácsos, a biztonsági rendőrség (SIPO) budapesti vezetője közvetlen hatáskörébe fog tartozni.⁷

A hitközség egyik elöljáróját annyira megnyugtatták a németek ígéretei, hogy az ülés után rögtön felhívta feleségét: „Minden rendben van, a németek még segíteni is akarnak nekünk.”⁸

Rövid idővel az ülés után Stern Samu, aki nemcsak a Pesti Izraelita Hitközség, hanem a Magyar Izraeliták Országos Irodája (MIOI) elnöke is volt, elkészítette a Tanács összetételére vonatkozó tervet. A Tanácsba a fontosabb zsidó hitközségi szervezetek képviselőit válogatta be, hogy a rákényszerített intézkedések terheit közösen viseljék, és a felelősséget is közösen vállalják. Ennek megfelelően a Tanácsnak a következő nyolc tagja volt: Stern Samu elnök, dr. Boda Ernő, dr. Pető Ernő és dr. Wilhelm Károly a pesti neológ hitközség képviselőjében, dr. Csobádi Samu a budai neológ hitközség képviselőjében; Kahan-Frankl Samu és Freudiger Fülöp az ortodox hitközség képviselőjében és dr. Kahan Niszon, a cionisták képviselőjében.⁹

Másnap, március 21-én a németek elfogadták a Tanács összetételére vonatkozó javaslatot. Ez azon az ülésen történt, amelyen közel 200 zsidó elöljáró vett részt, köztük vidéki hitközségek néhány, éppen Budapesten tartózkodó vezetője. A zsidókat újból megnyugtatták, hogy a magyar zsidó közösség biztonsága nem forog veszélyben. Wisliceny közölte, hogy a háborús körülmények miatt lesznek ugyan bizonyos korlátozások, de a zsidó hitközségi, kulturális és vallási élet folytatódhat (Alles geht weiter, wie vorher...)¹⁰

Mivel a budapesti Zsidó Tanács hatáskörének az egész magyarországi zsidó közösségre ki kellett terjednie, a Magyar Zsidók Központi Tanácsa nevet vette fel. A Központi Zsidó Tanács, csakúgy, mint utódszervezetei, csak ritkán tartott hivatalos ülést. Legtöbb döntése az események nyomán szükséghelyzetben született, s ezeket a Sternből és két legközelebbi munkatársából, Petőből és Wilhelmből álló elnökség hozta.¹¹ A három vezető azonban a felmerülő problémákról gyakran tárgyalt a Tanács más tisztségviselőivel is.

Szoros együttműködésük a Tanácsban betöltött tisztségük egész időtartama alatt legalább annyira alapult a kölcsönös bizalmon és a hosszan tartó személyes barátságon, mint a Tanács néhány más tagjával szemben táplált közös bizalmatlanságon. Tovább erősítették ezt az együttműkö-